

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
“ 08 ” 09 20 16 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дитяча практична психологія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 8.01010501 «Корекційна освіта (логопедія)»

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація Спеціальна психологія

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини

(назва інституту, факультету, відділення)

2016 – 2017 навчальний рік

Робоча програма «Дитяча практична психологія» для студентів спеціальності «Корекційна освіта (логопедія)».

Розробник: Супрун Ганна Володимирівна, викладач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри практичної психології

Протокол від “ 07” вересня 2016 року № 2

Завідувач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти
_____ (О.В. Мартинчук)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини _____ Н. А. Клішевич

ЗМІСТ

Пояснювальна записка

Структура програми навчальної дисципліни

I. Опис предмета навчальної дисципліни

II. Тематичний план навчальної дисципліни

III. Програма

Змістовий модуль I. Історичні та організаційні основи дитячої практичної психології

Змістовий модуль II. Напрямки діяльності практичного психолога дошкільного навчального закладу

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Дитяча практична психологія»

V. Плани семінарських занять

VI. Завдання для самостійної роботи

VII. Система поточного та підсумкового контролю знань.

VIII. Методи навчання.

IX. Методичне забезпечення курсу.

X. Питання до екзамену

XI. Рекомендована література

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Дитяча практична психологія» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня відповідно до навчального плану для напряму підготовки «Корекційна освіта (логопедія)» денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня відповідно до вимог освітньо-професійної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Дитяча практична психологія», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Курс «Дитяча практична психології» підготовлений для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за напрямом підготовки «Корекційна освіта (логопедія)».

Мета курсу – поглибити знання із дитячої практичної психології та про цілісний підхід до реалізації принципів дитячої практичної психології у практичній діяльності, ознайомити з моделлю, завданнями на напрямом основних видів діяльності практичного психолога дошкільного навчального закладу та технологій їх втілення; вдосконалити уміння майбутніх логопедів, спеціальних психологів здійснювати професійну діяльність відповідно до нормативно-правових документів.

Завдання курсу:

- поглибити та систематизувати знання з дитячої практичної психології, сприяти формуванню цілісного та системного бачення та підходу під час планування та здійснення практичної діяльності здобувачів вищої освіти з дітьми дошкільного віку;
- розкрити мету та завдання різних напрямів роботи практичного психолога дошкільного навчального закладу;
- вдосконалювати навички практичної роботи з дітьми, батьками та педагогами дошкільного навчального закладу відповідно до основних напрямів роботи практичного психолога.

Вивчення навчальної дисципліни орієнтоване на такі компетентності:

I. Загальні:

1. Комунікативні

- здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності.

- здатність працювати у команді.
- здатність виконувати діяльність під керівництвом лідера;
- володіння знаннями про стимули та бар'єри ефективної командної роботи;
- здатність до усвідомлення цінності комунікації як складової професійної діяльності; уміння здійснювати вплив на суб'єктів професійної діяльності.

2. Інформативні

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань;
- здатність до аналізу та синтезу на основі психологічних особливостей дітей дошкільного віку;
- здатність до аналізу та синтезу на основі наукових знань про принципи та завдання роботи практичного психолога у дошкільному навчальному закладі.

3. Самоосвітні

- здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку;
- спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.

II Фахові

1. Поглиблені психологічні знання з професії та розуміння її місця в системі фахової підготовки майбутнього спеціального психолога

- глибокі знання про цілісний процес психологічної допомоги, спрямованої на розвиток і формування особистості в умовах її виховання, навчання і освіти;
- глибокі знання про психологічні підходи та методи розвитку та психокорекції різних категорій дітей з мовленнєвими порушеннями, їхні потенційні можливості у досягненні певного рівня життєвої компетентності;
- розуміння соціальної значущості професії, мотивація до здійснення фахової діяльності;
- уміння здійснювати професійну діяльність відповідно до нормативно-правових документів;
- здатність здійснювати психопрофілактичний, просвітницький та психокорекційний процес та консультування з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями мовлення в спеціальних та інклюзивних дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах; реабілітаційних установах.

2. Компетентність у сфері психокорекційної діяльності

- здатність здійснювати цілеспрямований добір психологічних технологій для корекції емоційного, когнітивного, особистісного, комунікативного, розвитку дітей з порушеннями мовлення;
- уміння визначати механізми виникнення порушень у сферах психічного та особистісного розвитку, володіння комплексом психодіагностичних методик визначення особливостей сформованості психічних функцій та особистісного розвитку;
- здатність цілісно та системно продемонструвати результати діагностування у процесі складання психолого-педагогічного висновку;

- здатність використовувати у процесі психокорекційної роботи різні види дитячих ігор;
- здатність використовувати ігрову діяльність для формування когнітивного, емоційного, комунікативного та особистісного розвитку.

3. Культурно-просвітницькі

- здатність використовувати професійно-профільовані знання при здійсненні інформаційної роботи серед населення стосовно питань корекційної освіти дітей з різними порушеннями мовленнєвого розвитку.

4. Компетентність у сфері науково-дослідницької діяльності

- уміння вивчати і систематизувати досягнення вітчизняних і зарубіжних досліджень у галузі спеціальної психології, суміжних галузей знань;
- уміння аналізувати і систематизувати результати досліджень, готувати наукові звіти, презентації та використовувати їх у професійній діяльності.

5. Компетентність щодо діагностики, консультування та психологічного супроводу осіб з порушеннями психофізичного розвитку та їхніх родин

- уміння планувати та проводити консультативну, навчально-виховну та корекційно-розвивальну роботу з дітьми з різними видами мовленнєвих порушень;
- уміння поводити науково-дослідницьку роботу з вивчення особливостей психічного розвитку дітей з різними видами мовленнєвих порушень.

В результаті вивчення курсу програми «Дитяча практична психологія» здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- сутність, принципи та завдання дитячої практичної психології;
- основні етапи становлення дитячої практичної психології;
- мету та завдання основних напрямів роботи практичного психолога дошкільного навчального закладу;
- особливості проведення просвітницької, психопрофілактичної, консультативної, психодіагностичної та корекційної роботи практичного психолога дошкільного навчального закладу;
- специфічні особливості роботи практичного психолога дошкільного навчального закладу.

вміти:

- розробляти та проводити психологічну просвітницьку, психопрофілактичну, консультативну, психодіагностичну та корекційну діяльність практичного психолога дошкільного навчального закладу
- здійснювати діагностику особливостей розвитку дитини дошкільного віку на різних етапах навчально-виховного процесу;

- визначати зміст та напрями просвітницької, психопрофілактичної, консультативної, психодіагностичної та корекційної роботи з усіма учасниками навчально-виховного процесу;
- адекватно застосовувати методи консультування, просвіти, психодіагностики, психокорекції у роботі з дітьми дошкільного віку;
- оволодіти первинними навичками робіт з дітьми дошкільного вік.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 90 год., із них 8 год. – лекції, 8 год. – семінарські заняття, 40 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль; .

Вивчення здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Дитяча практична психологія» завершується складанням іспиту (семестровий контроль 30 год.).

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта»	нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 8.01010501 «Корекційна освіта (логопедія)»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		6-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр 11-й	
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
		8 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Практичні, семінарські		
	8 год.		
	Модульний контроль		
	4 год.		
	Самостійна робота		
	40 год.		
	Семестровий контроль 30 год.		
	Вид контролю:		
екзамен			
	Освітньо-професійний рівень: <u>другий (магістерський)</u>		

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальні	Самостійна	Модульний
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.									
ІСТОРИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ДИТЯЧОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ									
1.	Становлення дитячої практичної психології на початку ХХ століття	14	4	2		2		10	
2	Зміст та напрями роботи практичного психолога ДНЗ (психопрофілактична діяльність практичного психолога ДНЗ)	14	4	2		2		10	
Разом		30	4	2		2		20	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.									
НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ									
3.	Принципи та умови психологічного діагностування та розвитково-корекційної роботи в ДНЗ	14	4	2		2		10	
4.	Психологічна просвіта та консультування психолога ДНЗ	14	4	2		2		10	
Разом		30	8	4		4		20	2
Семестровий контроль		30							
Усього за навчальним планом		90	16	8		8		40	4

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І ІСТОРИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ДИТЯЧОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Лекція 1: Становлення дитячої практичної психології (2 год.).

Становлення дитячої практичної психології. Розвиток дошкільної психологічної служби системи освіти початку ХХ ст. Мета психологічної служби. Поняття психічного та психологічного здоров'я, поняття норми та патології психологічного розвитку. Внесок педологічної науки в сучасні принципи та засади дитячої практичної психології (індивідуальний підхід, якісна оцінка особливостей розвитку дитини, цілісний підхід у діагностиці та корекції порушень розвитку дитини). Методи дослідження дитячої практичної психології.

Основні поняття теми: педологія, психічне здоров'я, психологічне здоров'я, індивідуальний підхід, психодіагностика, психопрофілактика, консультування, адаптація.

Рекомендована основна література:

основна – 1, 2, 3, 7; додаткова – 7, 9, 10, 16.

Семінар 1: Правові та організаційні засади роботи практичного психолога ДНЗ (2 год).

Лекція 2: Зміст та напрями роботи практичного психолога ДНЗ (психопрофілактична діяльність практичного психолога ДНЗ) (2 год.).

Цілі та завдання психологічної служби ДНЗ. Модель професійної діяльності практичного психолога. Принципи дитячої практичної психології. Огляд основних напрямів роботи практичного психолога: задачі та цілі. Психологічне здоров'я учасників навчально-вихованого процесу.

Основні поняття теми: психічне здоров'я, психологічне здоров'я, принципи дитячої практичної психології, психологічний супровід, психопрофілактика, психодіагностика, психокорекція.

Рекомендована основна література:

основна – 1, 2, 3, 7, 8, 9; додаткова – 7, 8, 9, 10, 16.

Семінар 2: Документація практичного психолога ДНЗ: нормативна, спеціальна, психологічний інструментарій (2 год).

Модульний контроль № 1.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Лекція 3: Принципи та умови психологічного діагностування та розвитково-корекційної роботи в ДНЗ (2 год.).

Предмет, зміст, завдання психодіагностики в ДНЗ. Класифікація психодіагностичних методик, експертиза психодіагностичного інструментарію. Етапи та умови психодіагностичного вивчення.

Принципи розробки та організації психокорекційної роботи практичного психолога ДНЗ. Напрями психокорекційної роботи. Експертиза розвивальних та корекційних програм для роботи практичного психолога ДНЗ.

Основні поняття теми: етичний кодекс психолога, класифікація психодіагностичних методик, валідність, надійність та стандартизація психодіагностичних методик, вікові особливості розвитку дітей дошкільного віку, адаптація, готовність до навчання.

Рекомендована основна література:

основна –1, 2, 6, 8, 9; додаткова – 7, 8, 9, 10, 16, 19.

Семінар 3: Вивчення та психологічний супровід процесу адаптації новоприбулих дітей дошкільного закладу (2 год.).

Лекція 4: Психологічна просвіта та консультування психолога ДНЗ (2 год.).

Особливості організації та змісту консультативної роботи практичного психолога ДНЗ. Дотримання етичних принципів у роботі. Групова форма просвітницької діяльності психолога, вербальні та невербальні засоби впливу. Особливості тематики: типові річні просвітницькі теми, спеціальні теми для вирішення завдань конкретного закладу.

Основні поняття: етичний кодекс психолога, конфіденційність, адаптація, вікові кризи, готовність до навчання, розвиток соціально-емоційної сфери, розвиток пізнавальних процесів дітей дошкільного віку, дитячо-батьківські відносини, стилі батьківського виховання.

Рекомендована основна література:

основна –1, 2, 6, 8, 9; додаткова – 4, 7, 9, 18, 19.

Семінар 4: Вивчення та корекція міжособистісних відносин між дошкільниками (2 год.).

Модульний контроль № 2.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Дитяча практична психологія»

Разом: (90) год.: лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год; модульний контроль – 4 год.; самостійна робота – 40 год., семестровий контроль – 30 год., екзамен.

Модулі	I		II	
Назва модуля	Історичні та організаційні основи дитячої практичної психології		Напрями діяльності практичного психолога дошкільного начального закладу	
Кількість балів за модуль	49 балів		49 балів	
Лекції	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4
Кількість балів	1б.	1б.	1б.	1б.
Теми лекцій	Становлення дитячої практичної психології на початку XX століття	Зміст та напрями роботи практичного психолога ДНЗ (психопрофілактична діяльність практичного психолога ДНЗ)	Принципи та умови психологічного діагностування та розвитково-корекційної роботи в ДНЗ	Психологічна просвіта та консультування психолога ДНЗ
Семінари	№ 1 Правові та організаційні засади роботи практичного психолога ДНЗ	№ 2 Документація практичного психолога ДНЗ: нормативна, спеціальна, психологічний інструментарій	№ 3 Вивчення та психологічний супровід процесу адаптації новоприбулих дітей дошкільного закладу	№ 4 Вивчення та корекція міжособистісних відносин між дошкільниками
Кількість балів	10+2		10+2	
Самостійна робота	С.р. № 1 5б.	С.р. №2 5б.	С.р. № 3 5б.	С.р. № 4 5б.
Модульний контроль	Модульна к.р. № 1 (25 б.)		Модульна к.р. № 2 (25 б.)	
Підсумковий контроль	Екзамен			

Всього – 98 балів

Коефіцієнт –98/60=1,6

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ІСТОРИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ДИТЯЧОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Семінар 1: Правові та організаційні засади роботи практичного психолога ДНЗ (2 год.)

1. Основні види нормативно-правової документації практичного психолога (загальнодержавні та міжнародні – Закони, Конвенції, Програми розвитку; регіональні – програми, листи, накази; місцеві – накази, положення, листи)
2. Положення про психологічну службу системи освіти. Нормативи часу роботи психолога, чисельність, підвищення кваліфікації, відпустка.
3. Основні відмінності оснащення кабінету дитячого практичного психолога.
4. Ігрове та терапевтичне середовище кабінету практичного психолога ДНЗ.
5. Перевірка самостійної роботи студентів.

Рекомендована основна література:

основна – 1, 2, 3, 7, 8, 9; додаткова – 7, 8, 9, 10, 16.

Семінар 2: Документація практичного психолога ДНЗ: нормативна, спеціальна, психологічний інструментарій (2 год.)

1. Види документації практичного психолога: нормативно-правова, робоча, методична, довідкова, просвітницька.
2. Організація робочого часу: практична та організаційно-методична види діяльності, їх документизація.
3. Експертиза психологічного інструментарію: мета і процедура. Вимоги до психологічного інструментарію, який використовується в роботі практичного психолога ДНЗ.
4. Перевірка самостійної роботи студентів.

Рекомендована основна література:

основна – 1, 2, 3, 7, 8, 9; додаткова – 7, 8, 9, 10, 16.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ДОШКІЛЬНОГО НАЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Семінар 3: Вивчення та психологічний супровід процесу адаптації новоприбулих дітей дошкільного закладу (2 год.)

1. Теоретичні основи вивчення процесу адаптації новоприбулих дошкільників

2. Цілі та завдання психологічного супроводу процесу адаптації новоприбулих дітей.
3. Психодіагностичний інструментарій вивчення процесу адаптації.
4. Психологічний супровід батьків та педагогів, які працюють з новоприбулими дітьми
5. Групова та індивідуальна корекційно-розвиткова робота в період адаптації.
6. Перевірка самостійної роботи студентів.

Рекомендована основна література:

основна –1, 2, 6, 8, 9; додаткова – 7, 8, 9, 10, 13, 16, 19, 21.

Семінар 4: Вивчення та корекція міжособистісних відносин між дошкільниками (2 год.).

1. Теоретичні основи вивчення міжособистісних відносин між дошкільниками.
2. Цілі та завдання психологічного міжособистісних відносин між дошкільниками.
3. Психодіагностичний інструментарій вивчення міжособистісних відносин між дошкільниками.
4. Психологічний просвіта батьків та педагогів з питань розвитку міжособистісних відносин між дошкільниками.
5. Групова корекційно-розвиткова робота з міжособистісної взаємодії дошкільників.
6. Перевірка самостійної роботи студентів.

Рекомендована основна література:

основна –1, 2, 6, 8, 9; додаткова – 3, 7, 15, 18, 19, 20, 21.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ІСТОРИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ДИТЯЧОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Становлення дитячої практичної психології на початку ХХ ст. (10 год.)

1. Назвіть основні поняття теми (8термінів). Розкрийте їх зміст.
2. Схематично покажіть зв'язок дитячої практичної психології з іншими психологічними науками.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 2. Зміст та напрями роботи практичного психолога ДНЗ (10 год.)

1. Опишіть модель діяльності практичного психолога ДНЗ, зміст та

завдання її складових.

2. Розкрийте зміст професійних якостей практичного психолога дошкільного закладу.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА

ДОШКІЛЬНОГО НАЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Тема 3. Принципи та умови психологічного діагностування та розвитково-корекційної роботи в ДНЗ (10 год.)

1. Розкрийте системний характер діагностичної та корекційно-розвиткової діяльності практичного психолога ДНЗ.
2. Опишіть напрями та завдання різних видів діагностичної та корекційно-розвиткової роботи практичного психолога в ДНЗ (пізнавальний розвиток, особистісний розвиток, розвиток творчих здібностей тощо).

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 4. Психологічна просвіта та консультування психолога ДНЗ (10 год.)

1. Створіть типову річну тематичну циклограму просвітницької діяльності практичного психолога ДНЗ.
2. Опишіть орієнтовний алгоритм індивідуальної консультації практичного психолога з педагогом, батьками.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти із дисципліни «Дитяча практична психологія» оцінюються за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС), в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності здобувачів вищої освіти з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у Європейську кредитну трансферно-накопичувальну систему (ECTS) шкалу подано у табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій	4 x 1
2.	Відвідування практичних, семінарських, лабораторних занять	4 x 1
3.	Робота на семінарських, практичних, лабораторних заняттях	2 x 10
4.	Самостійна робота	20
5.	Виконання модульного контролю	2 x 25
Коефіцієнт 1,6		Всього: 98
Підсумковий рейтинговий бал		60

У процесі оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

Методи письмового контролю: письмове тестування; конспект, реферат.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 7.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)

	балів	
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. *Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності*

1) **За джерелом інформації:**

• *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

• *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

• *Практичні:* вправи.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:**

індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. *Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:*

1) **Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

Х. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Охарактеризуйте особливості становлення дитячої практичної психології наприкінці XIX – початку XX ст.
2. Розкрийте внесок педологічної науки в подальший розвиток дитячої практичної психології.
3. Розкрийте зміст основних понять дитячої практичної психології: психічне здоров'я, психологічне здоров'я, індивідуальний підхід, психологічна просвіта, психопрофілактика, психодіагностика, психокорекція, психологічне консультування.
4. Поясніть зміст принципів дитячої практичної психології та їх шляхи втілення в діяльності практичного психолога.
5. Охарактеризуйте зміст моделі діяльності практичного психолога.
6. Охарактеризуйте методи дослідження дитячої практичної психології.
7. Розкрийте правові основи забезпечення роботи практичного психолога дошкільного навчального закладу в Україні (нормативно-правова база).
8. Етика роботи практичного психолога дошкільного навчального закладу.
9. Розкрийте цілі та завдання роботи практичного психолога в дошкільному навчальному закладі.
10. Охарактеризуйте цілі та завдання психологічної просвітницької роботи практичного психолога дошкільного навчального закладу з усіма учасниками навчально-виховного процесу.
11. Охарактеризуйте цілі та завдання психопрофілактичної роботи практичного психолога дошкільного навчального закладу з усіма учасниками навчально-виховного процесу.
12. Охарактеризуйте цілі та завдання психологічної діагностики практичного психолога дошкільного навчального закладу з усіма учасниками навчально-виховного процесу.
13. Охарактеризуйте цілі та завдання психокорекційної роботи практичного психолога дошкільного навчального закладу з дітьми дошкільного віку.
14. Охарактеризуйте цілі та завдання консультативної роботи практичного психолога дошкільного навчального закладу.
15. Розкрийте шляхи та засоби збереження психічного та психологічного здоров'я учасників навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі практичним психологом.
16. Розкрийте особливості ведення робочої документації практичним психологом.
17. Розкрийте вимоги до використання психодіагностичного інструментарію практичним психологом дошкільного навчального закладу.
18. Охарактеризуйте цілі та завдання психодіагностики різних дітей дошкільного віку на різних етапах навчально-виховного процесу.
19. Охарактеризуйте особливості психокорекційної роботи з дітьми дошкільного віку та вимоги до використання психокорекційного інструментарію практичним психологом дошкільного навчального закладу.
20. Розкрийте етапи та умови психодіагностичного вивчення дітей дошкільного віку.

21. Розкрийте особливості психодіагностики процесу адаптації новоприбулих дітей дошкільного віку та практичні психологічні методи оптимізації цього процесу.
22. Розкрийте особливості психодіагностики пізнавальних процесів та особливості психокорекції пізнавальної сфери дітей дошкільного віку.
23. Розкрийте особливості психодіагностики емоційно-особистісної сфери та особливості психокорекції особистісного розвитку дітей дошкільного віку.
24. Розкрийте особливості психодіагностики міжособистісної взаємодії з однолітками та особливості психокорекції сфери міжособистісних стосунків у групі дітей дошкільного віку.
25. Розкрийте особливості психодіагностики готовності до навчання дітей старшого дошкільного віку.
26. Розкрийте особливості психокорекційної роботи з формування готовності до навчання дітей старшого дошкільного віку.
27. Розкрийте особливості психодіагностики мікросоціальних (дитячо-батьківських) відносин практичним психологом дошкільного навчального закладу.
28. Охарактеризуйте методи та форми психопрофілактичної роботи з покращення мікросоціальних (дитячо-батьківських) відносин практичним психологом дошкільного навчального закладу.
29. Розкрийте особливості консультативної діяльності практичного психолога дошкільного навчального закладу.
30. Розкрийте вимоги до професійних якостей практичного психолога дошкільного навчального закладу.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Груздева О. В. Детская практическая психология: учебно-методическое пособие для обучающихся по направлению «Педагогика» / Ольга Васильевна Груздева – Красноярск, 2010. – 232 с.
2. Детская практическая психология: Учебник для студентов вузов, обучающихся по педагогическим специальностям / Татьяна Давыдовна Марцинковская – М.: Гардарики, 2003. – 255 с.
3. Кузьменко В. У. Зміст та організація роботи психолога дошкільного закладу: методичні матеріали на допомогу працівникам дошкільних закладів / Віра Ульянівна Кузьменко. – К., 1997. – 40 с.
4. Настільна книга шкільного психолога / Авт.-уклад. О. Є. Марінушкіна. – Х.: Вид-во «Ранок», 2010. – 288 с.
5. Мухина В. С. Возрастная психология: феноменология развития, детство, отрочество: учебник для студентов вузов. – 4-е изд., стереотип. – М.: Академия, 1999. – 456 с.
6. Овчарова Р. В. Технологии практического психолога образования: учебное пособие для студентов вузов и практических работников. – М.: ТЦ Сфера, 2000. – 448 с.
7. Панок В. Г. Психологічна служба: Навчально-методичний посібник для студентів і викладачів / Віталій Григорович Панок. – Кам'янець-Подільський: ТОВ Друкарня Рута, 2012. – 328 с.

8. Перекусихина Н. А. Детская практическая психология: методические материалы к курсу для студентов-заочников / Н. А. Перекусихина. – Владимир: ВГГУ, 2010. – 35 с.
9. Психологическая служба в детских дошкольных учреждениях разных типов: В помощь практ. психологам : учебное пособие / Т. П. Скрипкина, Э. К. Гульянц. – Ростов-на-Дону: Издательство Ростовского государственного педагогического университета, 1993. – 110 с.
10. Столин В. В. Психологические основы семейной терапии / Владимир Викторович Столин. // Вопросы психологии. – 1982. – № 4. – С. 104-115.

Додаткова:

1. Абетка чеснот української дитини. Практико-орієнтований збірник методичних матеріалів / упорядник Л. Калуська. – Тернопіль: Мандрівець. – 2008. – 136 с.
2. Бретт Д. «Жила была девочка, похожая на тебя...» Психотерапевтические истории для детей / перевод с англ. Г. А. Павлова. – М.: Независимая фирма «Класс», 1996. – 224 с.
3. Галигузова Л. Н., Смирнова Е. О. Ступени общения: от года до семи лет / Л. Н. Галигузова, Е. О. Смирнова. – М.: Просвещение, 1992. – 160 с.
4. Диагностика психических состояний детей дошкольного возраста: Учебно-методическое пособие / составитель: С. В. Велиева. – СПб.: Речь, 2005. – 240 с.
5. Зиннхубер Х. Как развивается ваш ребенок? Таблицы сенсо-моторного развития, игры и упражнения: от 4 до 7,5 лет / Хельга Зиннхубер; перевод с немецкого Е. Араповой. – М: Теревинф, 2009. – 160 с.
6. Кипхард Э. Как развивается ваш ребенок? Таблицы сенсо-моторного и социального развития: от рождения до 4-х лет. Изд.2-е, стер. / Эрнст Й. Кипхард; перевод с немецкого Л. В. Хариной. – М: Теревинф, 2009. – 112 с.
7. Комплексное сопровождение детей дошкольного возраста. Под научной редакцией Л. М. Щипицыной / [Л. М. Щипицына, А. А. Хилько, Ю. С. Галлямова и др. – СПб.: Речь, 2003. – 240 с.
8. Кравцова Е. И. Психологическая служба в дошкольном учреждении: учебное пособие. – Луганск: Янтарь, 2003.
9. Марінушкіна О. Є. Порадник практичного психолога / О. Є. Марінушкіна, Ю. О. Замазій. – Х.: Основа, 2007. – 240 с. – (Дошкільний навчальний заклад. Психологія виховання).
10. Овчарова Р. В. Практическая психология в начальной школе. – М.: ТЦ Сфера, 1996. – 234 с.
11. Профілактика соціальної дезадаптації дошкільнят [Текст]: методичний посібник / О. В. Проценко. – К., Шкільний світ. – 2011. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
12. Рояк А. А. Психологический конфликт и особенности индивидуального развития личности ребенка [Текст] / Аделина Анатольевна Рояк. – М.: Педагогика, 1988. – 117 с. – (Образовательные науки).
13. Самоукина Н. В. Игры в школе и дома. Психотехнические упражнения

- и коррекционные программы / Наталия Васильевна Самоукина. – М., 1993. – 144 с.
14. Смирнова О. Е., Галигузова Л. Н., Ермолова Т. В., Мещерякова С. Ю. Диганостика психического развития детей отрождения до 3 лет / О. Е. Смирнова, Л. Н. Галигузова, Т. В. Ермолова, С.'Ю.'Мещерякова. – М: АНО «ПЭБ», 2007. – 128 с.
15. Смирнова О. Е., Холмогорова В. М., Межличностные отношения дошкольников: диагностика, проблемы, коррекция / Е. О. Смирнова, В. М. Холмогорова. – М.: ВЛАДОС.
16. Социально-психологическая служба в образовательно-воспитательных заведениях Украины: учебно-методическое пособие. — К. : РУНЦ "ДИНИТ", 2001. — 100 с.
17. Спиваковская А. С. Профилактика детских неврозов: комплексная психологическая коррекция / А. С. Спиваковская. – М.: Издательство Московского университета, 1988. – 200 с.
18. Таємниці адаптації. Психологічні особливості дітей дошкільного віку. Третій рік життя [Текст] / авт.-уклад. О.С.Нуреева, З.І.Шейнфельд. – Харків: Видавнича група «Основа» 2008. – 160 с. – (Дошкільний заклад. Психологія виховання).
19. Урунтаева Г. А., Афонькина Ю. А. Практикум по детской психологии. М., 1995. Фесюкова Л. Б. Воспитание сказкой. Харьков, 1996.
20. Чистякова М. И. Психогимнастика / под редакцией М. И. Буянова. – 2-е изд. – М.: Просвещение: ВЛАДОС, 1995. – 160 с.
21. Шмаков С., Безбородова Н. От игры к самовоспитанию: сборник игр-коррекций / С. Шмаков, Н. Безбородова. – М.: Новая школа, 1993. – 80 с.